

Vleesveehouderij in Vlaanderen

Opdrachtteam i.s.m. Agentschap Landbouw &
Zeevisserij

Vleesveehouderij in Vlaanderen

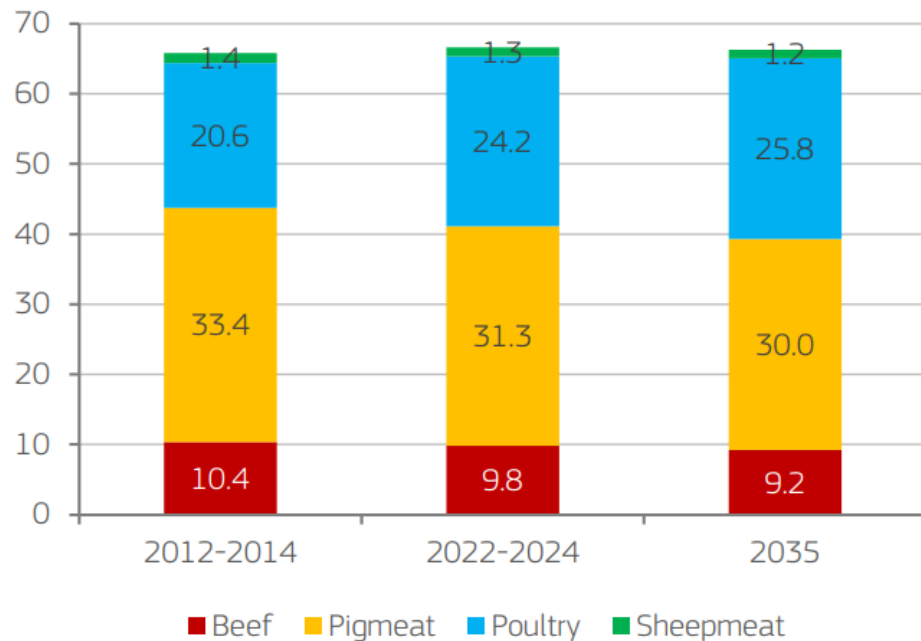

Inhoud

- Wat met de vraagzijde?
mondiaal – EU - Vlaams
- Kenmerken
Vleesveehouderij
- Contouren van de
productieomgeving

Kenmerken Vleesveehouderij

GRAPH 1.23 EU per capita meat consumption by meat type (kg)

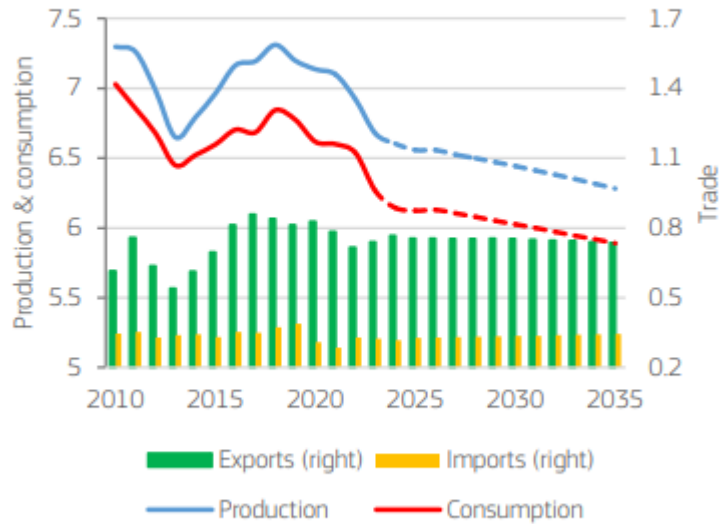
Note: Apparent consumption in retail weight.

Mondiaal/EU

- Wereldwijd 2023-2033 (OESO-FAO):
 - vraag vlees ↗ (+12%); mate van stijging ↘ (-50%)
- EU (EU Agricultural Outlook 2024-2035):
 - Lichte afname rundsvleesconsumptie (-6,1% t.o.v. 2022/24 ~ 9,2 kg p.p. p.j.)
 - Shift vraag rood vlees → wit vlees
 - < perceptie duurzaamheid + shift weg van vlees met hoger vetgehalte

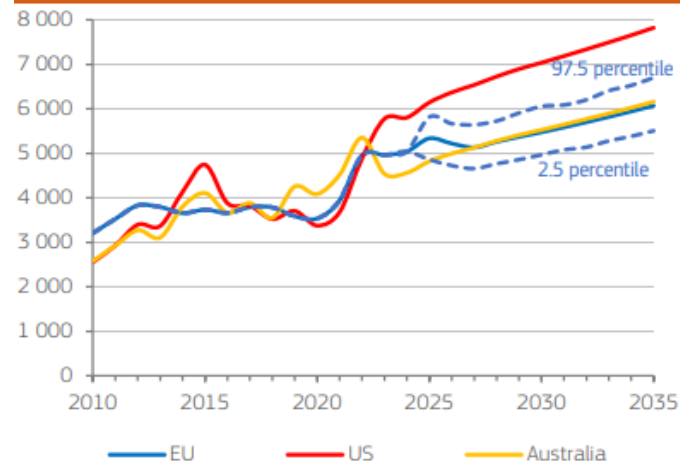
Kenmerken Vleesveehouderij

GRAPH 4.1 EU beef and veal market balance (million t)

Note: Production corresponds to gross indigenous production; trade includes live animals.

GRAPH 4.3 Beef prices (EUR/t) and uncertainty range

Mondiaal/EU

- EU-rundsvleesproductie 2022/24-2035
 - 2025-2035:
 - Rundsvlees: -6,7%
 - Vleesvee stuks: -7,5%
- $X > I$
 - EU $X_{\text{levende dieren}}$: -3,2% per jaar
 - EU $X_{\text{rundsvlees}}$: +0,9% per jaar
- Prijsvorming ~ op hoger niveau
 - < hogere kosten + verminderd aanbod

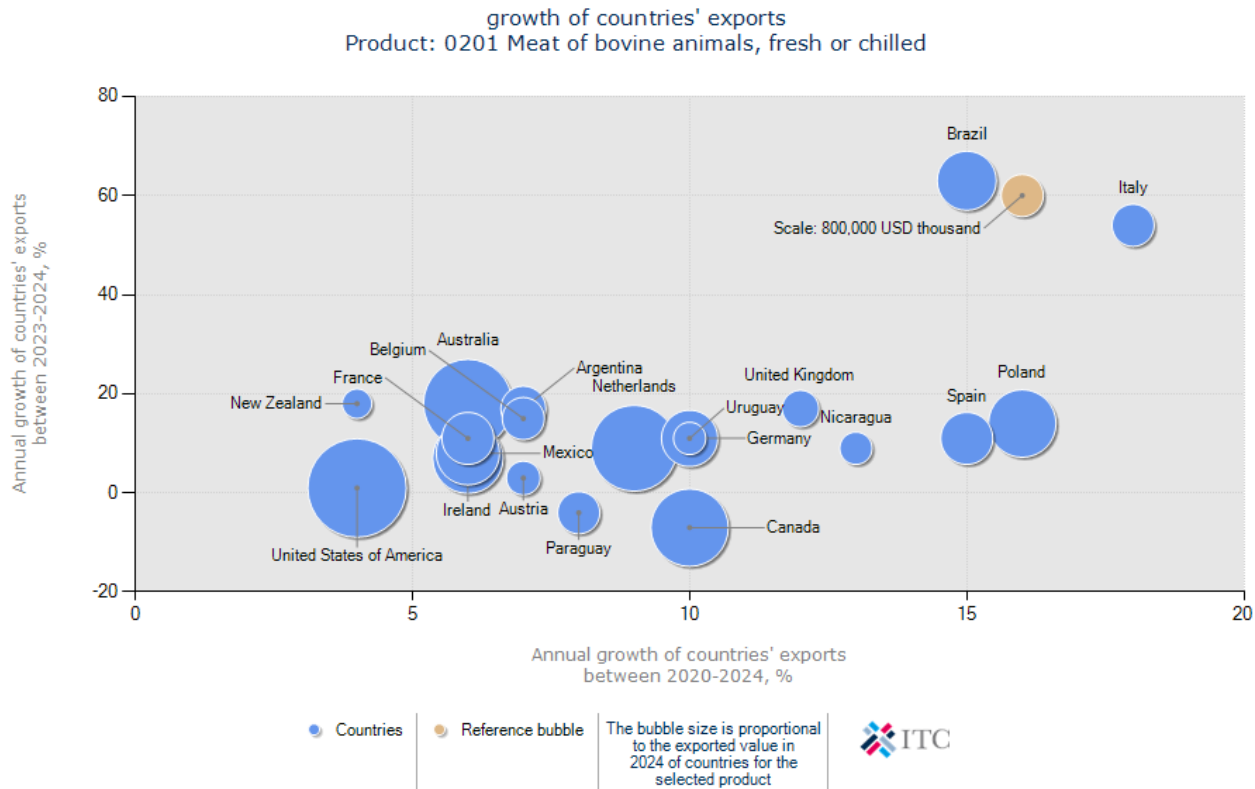
Kenmerken Vleesveehouderij

Mondiaal/EU

- Wereldhandel in rundsvlees (2024)

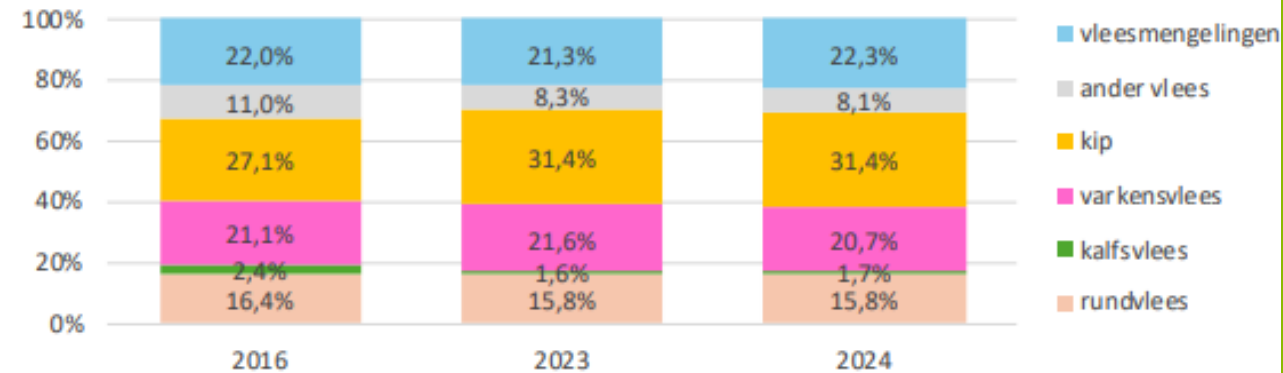
- VS
- AU
- NL
- CA
- PL
- BR
- DE

- Sterkste groei: IT, PL, BR, ES

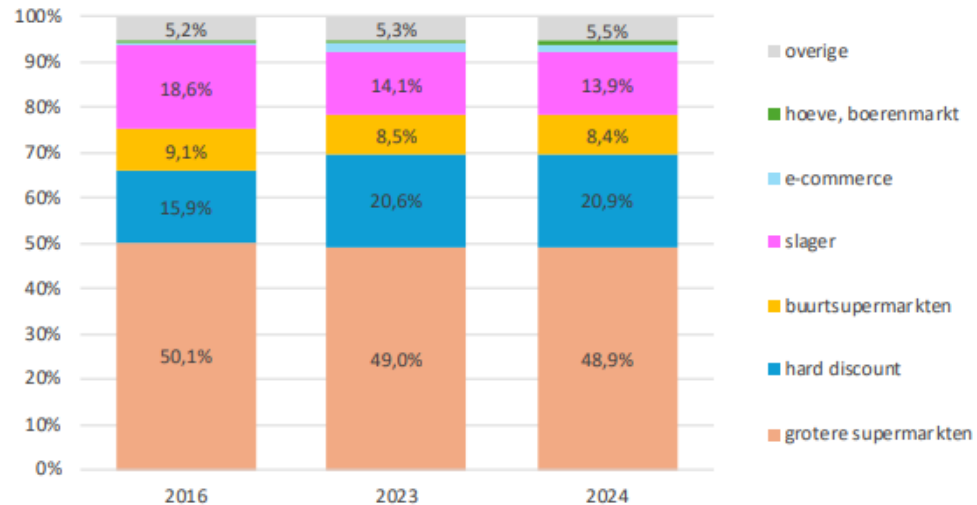
Kenmerken Vleesveehouderij

Volumeaandeel vleessoorten
in het thuisverbruik van vlees en gevogelte in België

Bron: YouGov België

Volumeaandeel aankoopkanalen
in het thuisverbruik van vlees en gevogelte in België

Bron: YouGov België

Vlaanderen / België

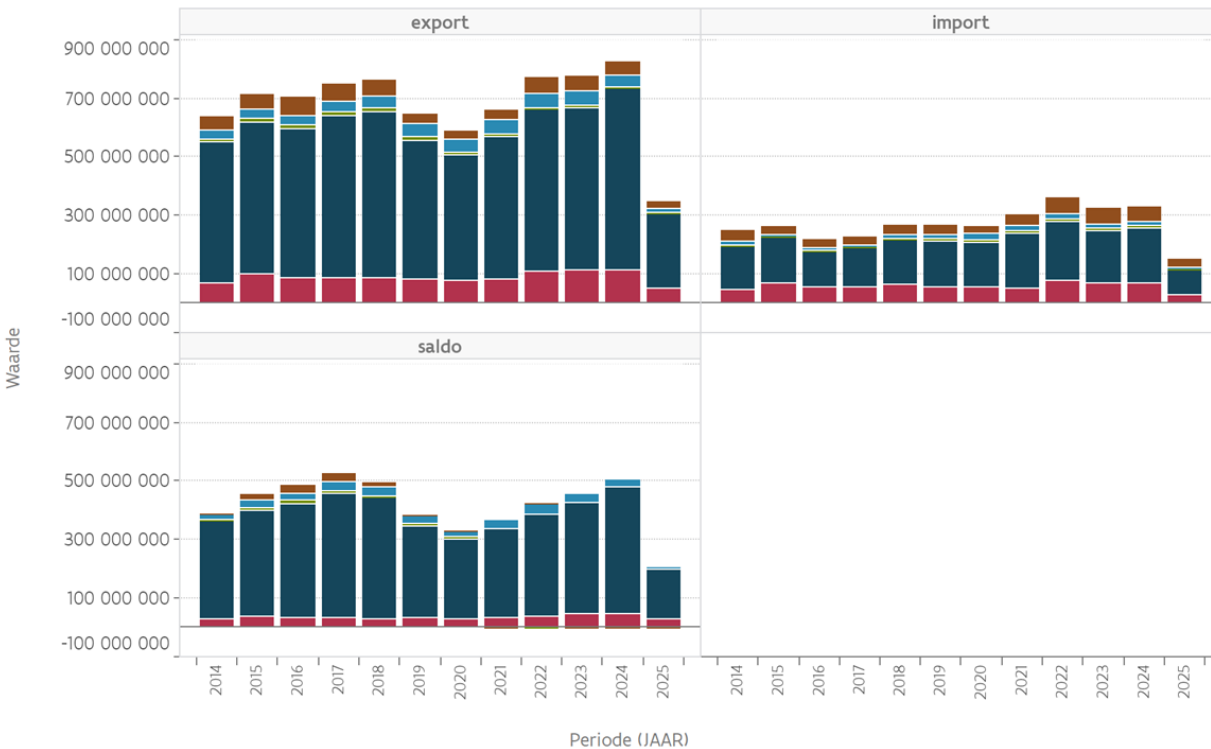
- rundsvleesconsumptie (2023) →
- 15,8% aandeel in thuisverbruik vlees
- Aandeel bewerkt (2/3) > onbewerkt (1/3)
- Grote → kleine versnijdingen
(maar nog steeds verhouding ±85% vs. 15%)
- Aankopen voor thuisverbruik van vlees en gevogelte: 78% supermarkten

Kenmerken Vleesveehouderij

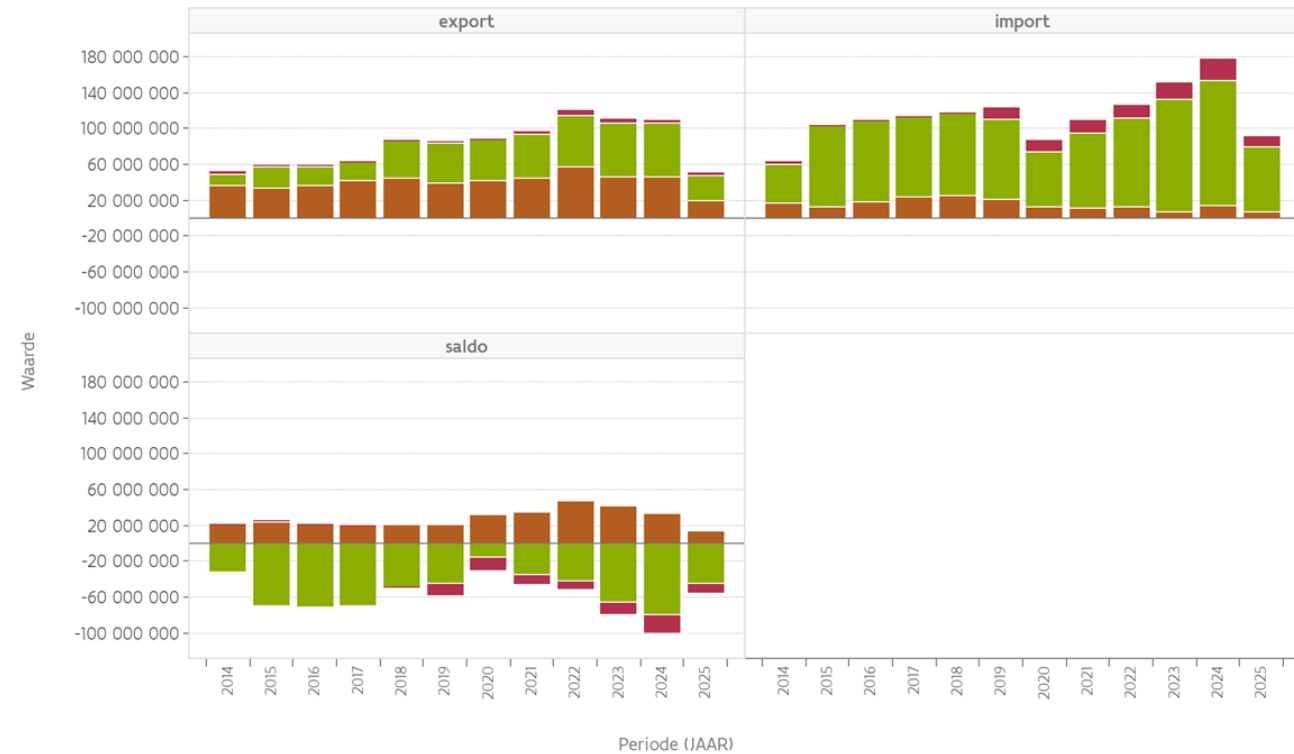
	Export	Import	Saldo
Levende runderen	108.976.205	177.003.000	-68.026.796
Rundsvlees	823.648.729	328.254.675	495.394.052
totaal	932.624.934	505.257.675	427.367.256
aandeel in totale agrohandel	1,6%	1,1%	4,7%

Agrohandel – VL/BE (2024)

- Rundsvlees
 - Handelsoverschot – €495 miljoen
- Levende runderen
 - Handelstekort – -€68 miljoen
- 4,7% aandeel in totale agrohandel

● bevroren vlees kalveren en runderen
 ● eetbaar slachtafval runderen
 ● gezouten, gedroogd en gerookt runderen
● vers vlees kalveren en runderen
 ● vleesbereidingen runderen

● fokdieren runderen
 ● slacht en gebruiksdieren kalveren
 ● slacht en gebruiksdieren runderen

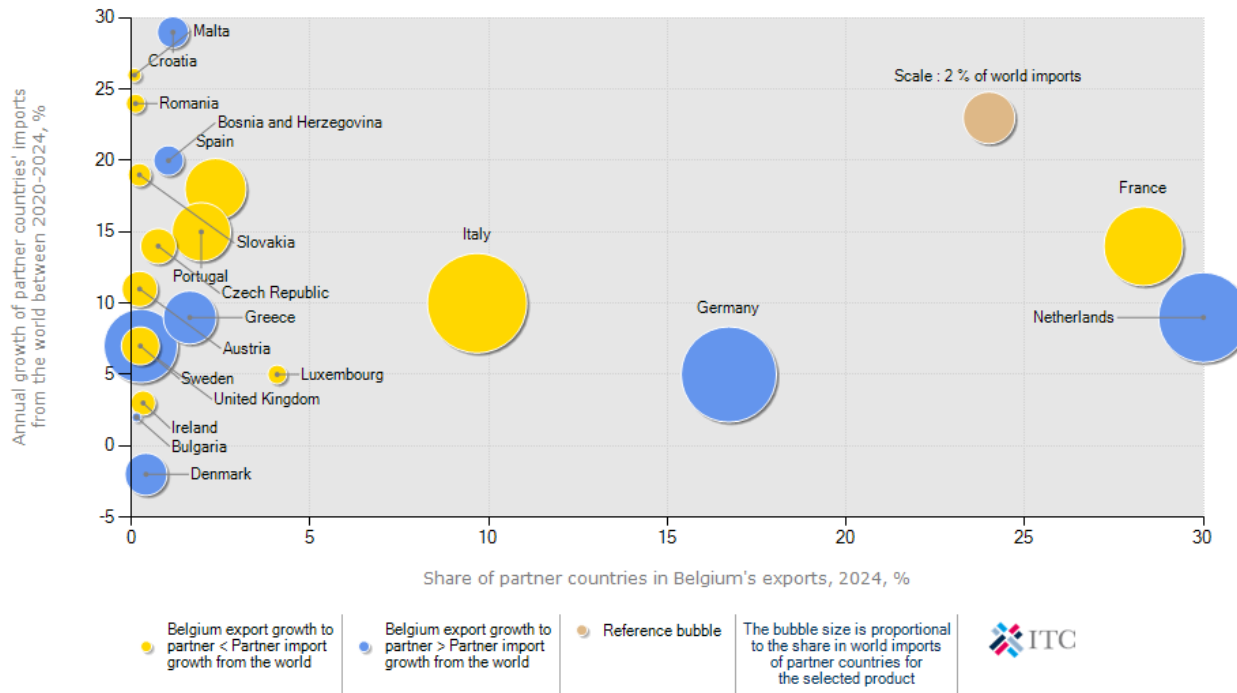
Kenmerken Vleesveehouderij

Agrohandel – VL/BE (2024)

- Export rundsvlees
- Voornaamste export BE:

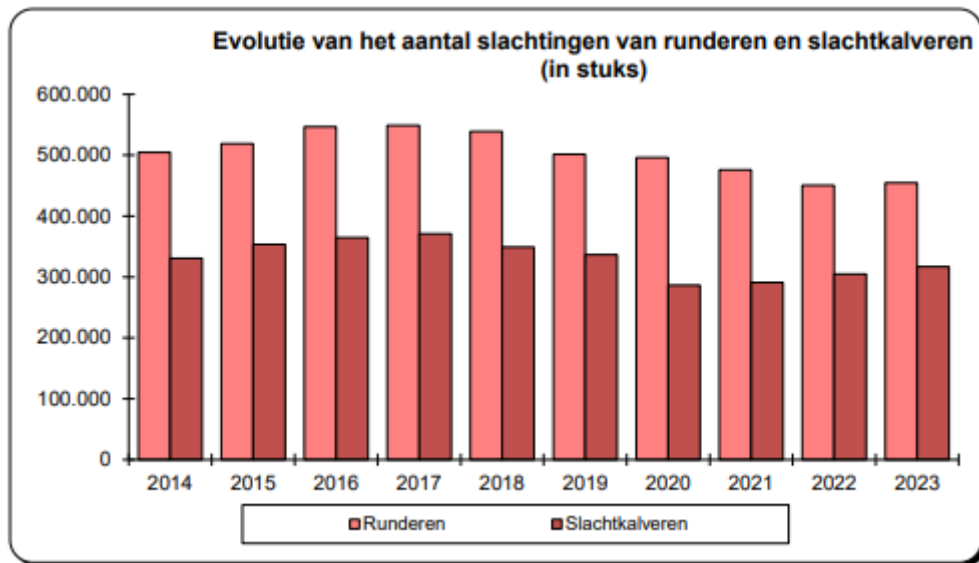
NL (30%), FR (28%), DE (17%), IT (10%) =
85%

Prospects for market diversification for a product exported by Belgium in 2024
Product : 0201 Meat of bovine animals, fresh or chilled

Kenmerken Vleesveehouderij

- Kenmerken verwerkende industrie
- Daling in aantal slachtingen Runderen
 - 2015-2018 ~ gemiddeld 530.000 slachtingen per jaar
 - 2021-2024 ~ gemiddeld 470.000 slachtingen per jaar
 - 2021-2024 t.o.v. 2015-2018 = -11%

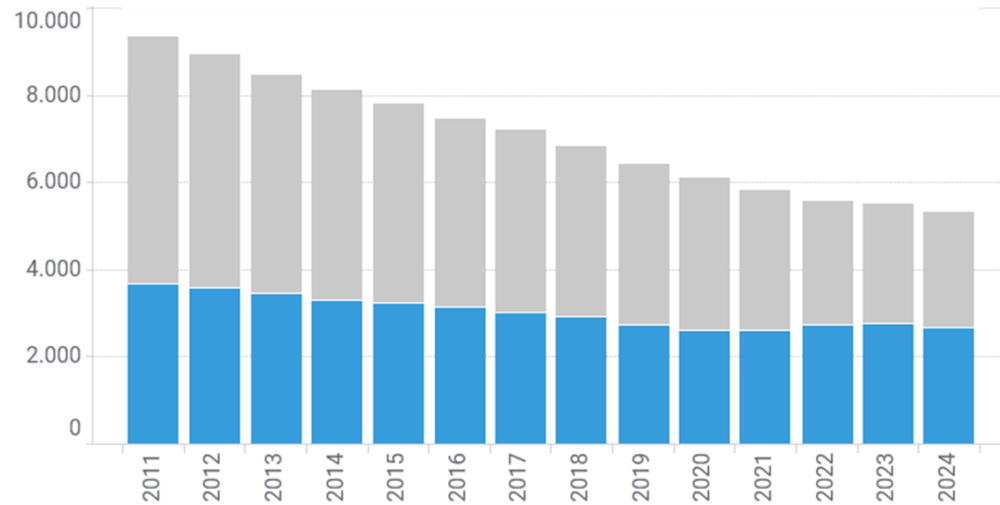

Vleeskalveren

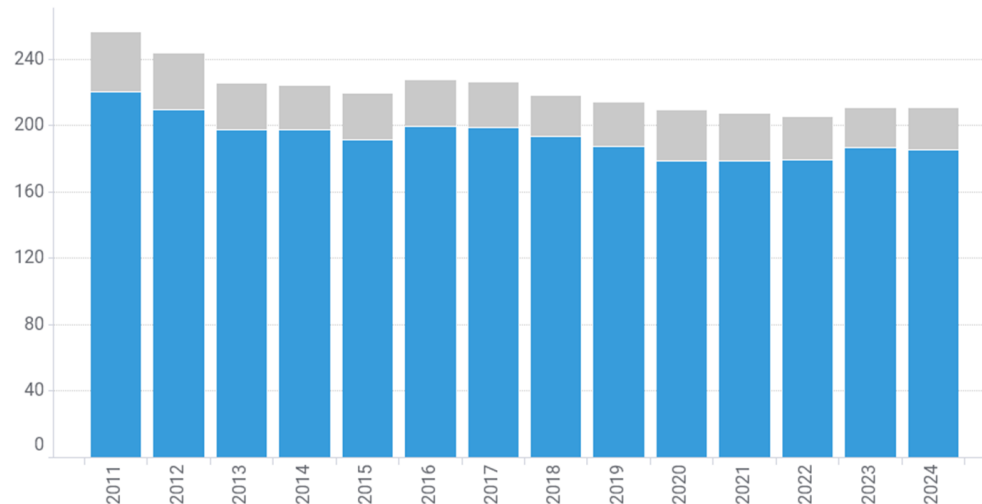
- 2015-2018 ~ gemiddeld 355.000 slachtingen per jaar
- 2021-2024 ~ gemiddeld 300.000 slachtingen per jaar
- 2021-2024 t.o.v. 2015-2018 = -16%

Kenmerken Vleesveehouderij

Aantal landbouwers: Zoogkoeien

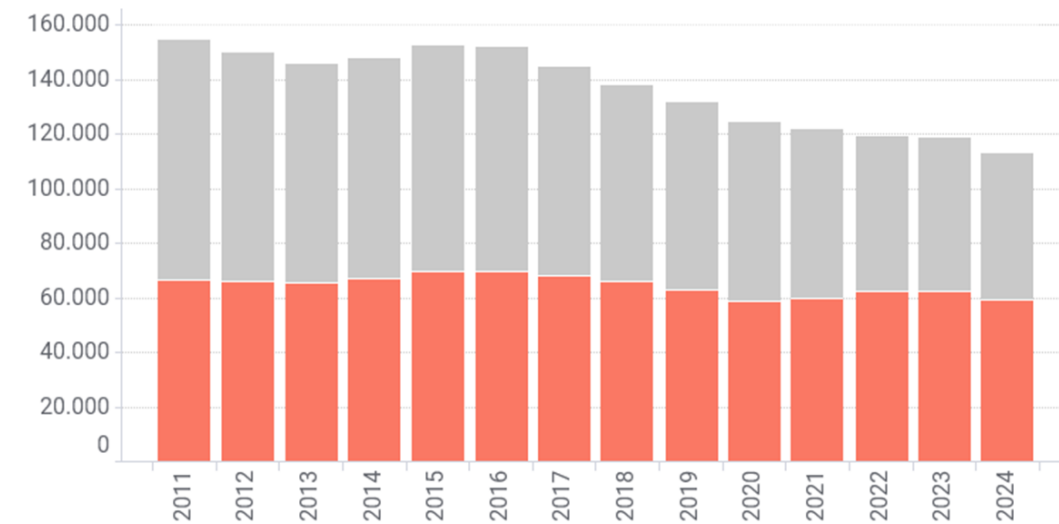
Aantal landbouwers: Mestkalveren (>100)

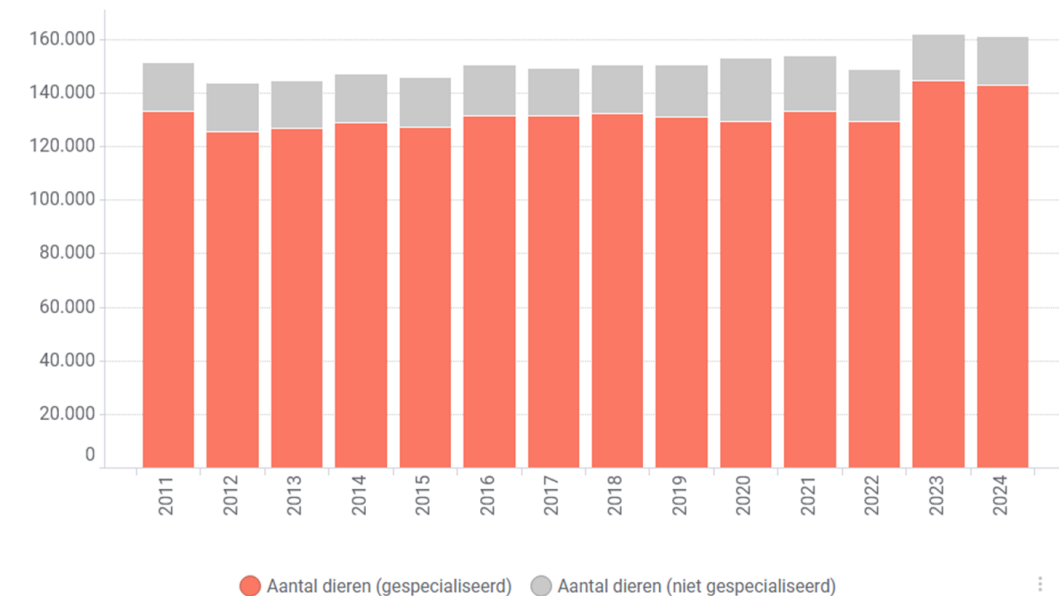
- 25% landbouwbedrijven – 5.417 (2024) met zoogkoeien
 - 14% landbouwbedrijven – 3.012 (2024) gespecialiseerd
- Afname aantal zoogkoeienhouders
 - -51% t.o.v. 2004
 - Gespecialiseerde zoogkoeienhouders: na 2020 stabilisering / lichte toename
- Vleeskalverenbedrijven
 - ± 210, waarvan ± 180 gespecialiseerd

Kenmerken Vleesveehouderij

Aantal dieren: Zoogkoeien

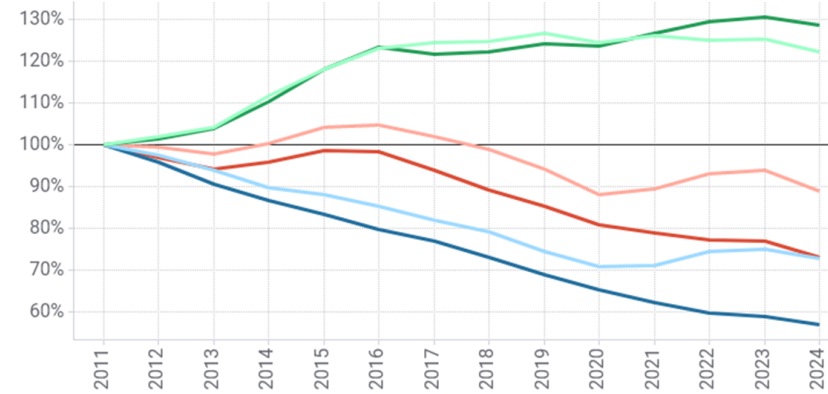

Aantal dieren: Mestkalveren (>100)

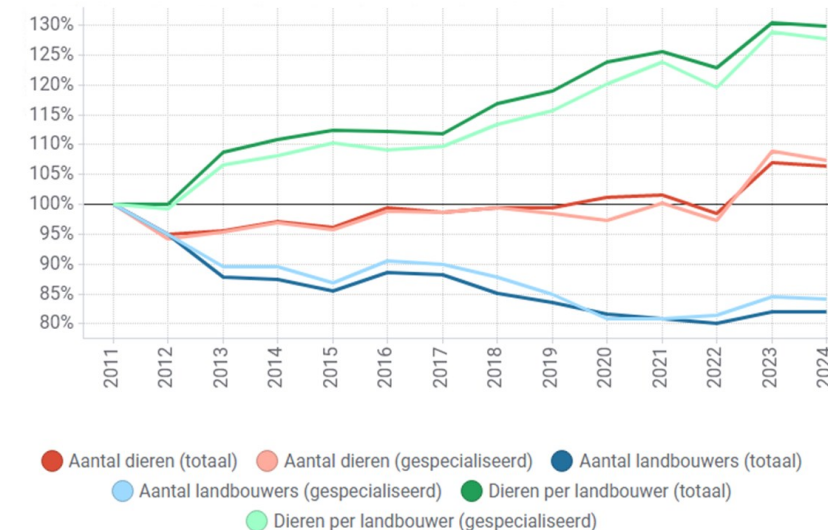

- Aantal zoogkoeien ↘
- Aantal dieren per bedrijf ↗
- ➔ schaalvergroting bedrijfsniveau

Evolutie van: Zoogkoeien

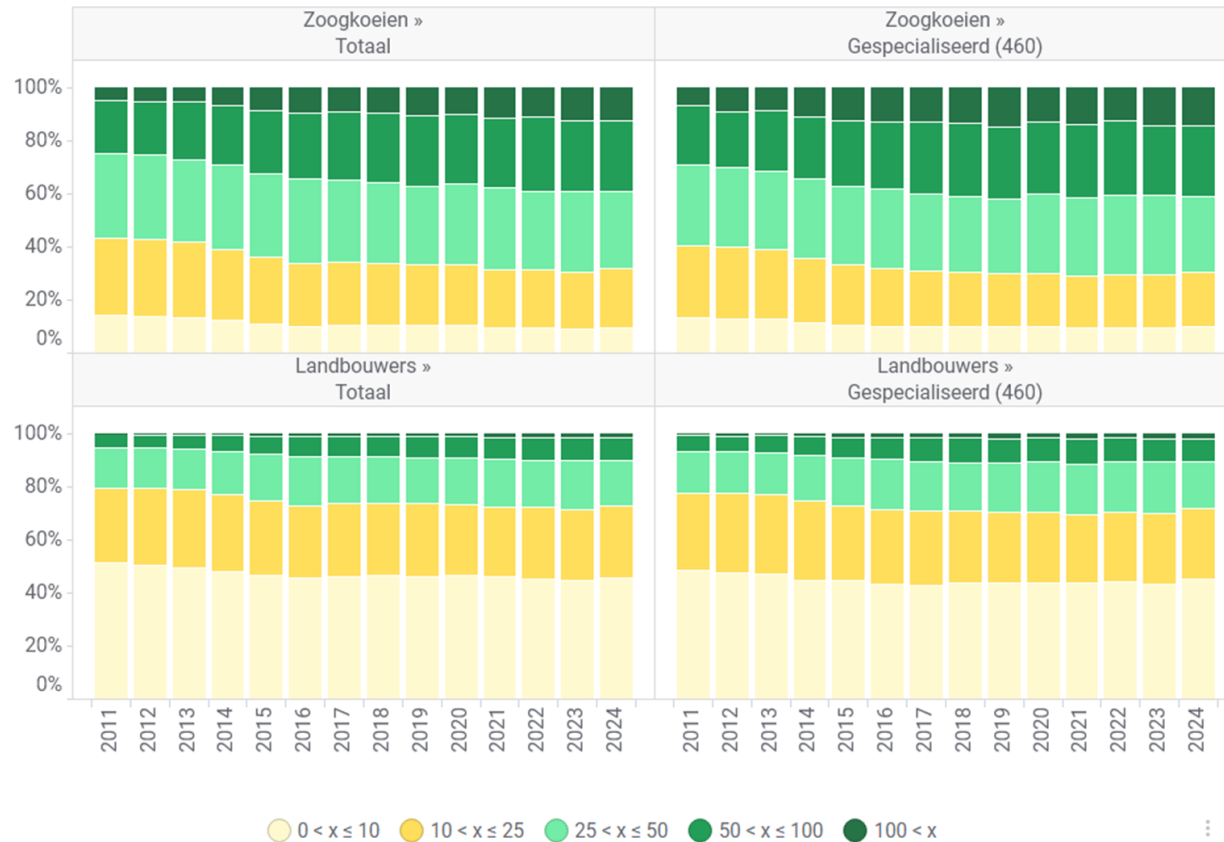
Evolutie van: Mestkalveren (>100)

Vleeskalveren →
Schaalvergroting
bedrijfsniveau

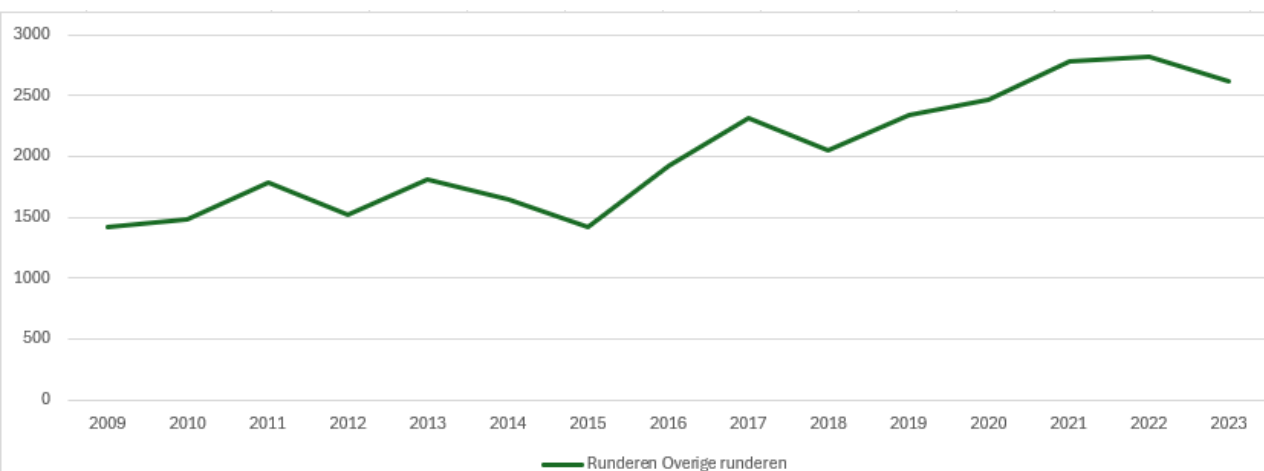
Kenmerken Vleesveehouderij

Zoogkoeien volgens specialisatie

- Kleinere bedrijven
 - Relatief veel bedrijven ≤ 10 zoogkoeien
 - $\pm 10\%$ van de zoogkoeien wordt gehouden op $\pm 45\%$ van de bedrijven
- Grotere bedrijven
 - Groeiend aandeel zoogkoeien op bedrijven > 50 zoogkoeien
 - $\pm 60\%$ van de zoogkoeien wordt gehouden op $\pm 10\%$ van de bedrijven

Kenmerken Vleesveehouderij

- Biologische vleesveehouderij
- Sterke toename vanaf 2014, versneld na 2018
- Terugval 2022

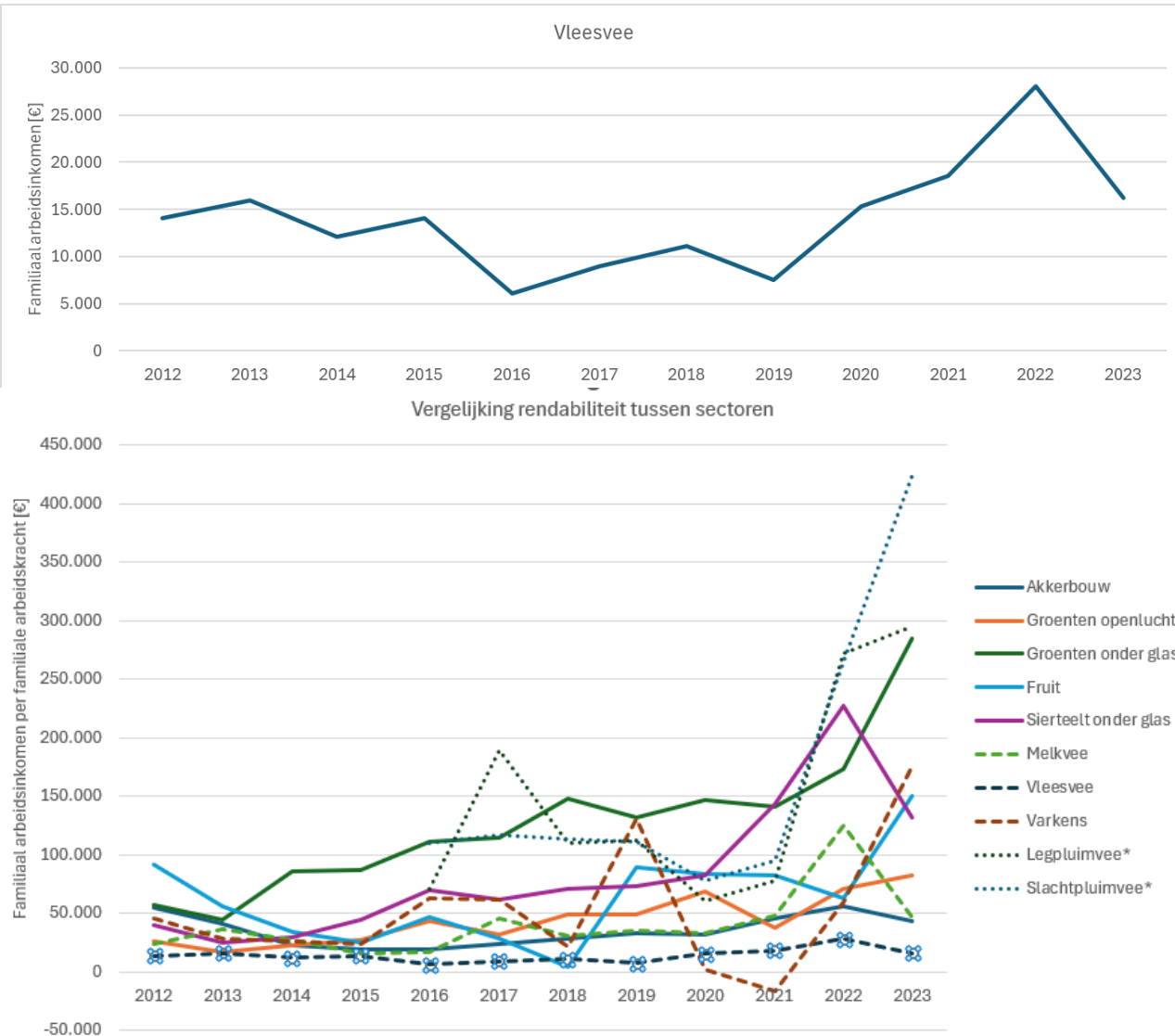
Kenmerken Vleesveehouderij

- Korte keten
 - Beperkte groei
 - ~ 5,7% (2016) – 8,2% (2020) – 9,2% (2023)

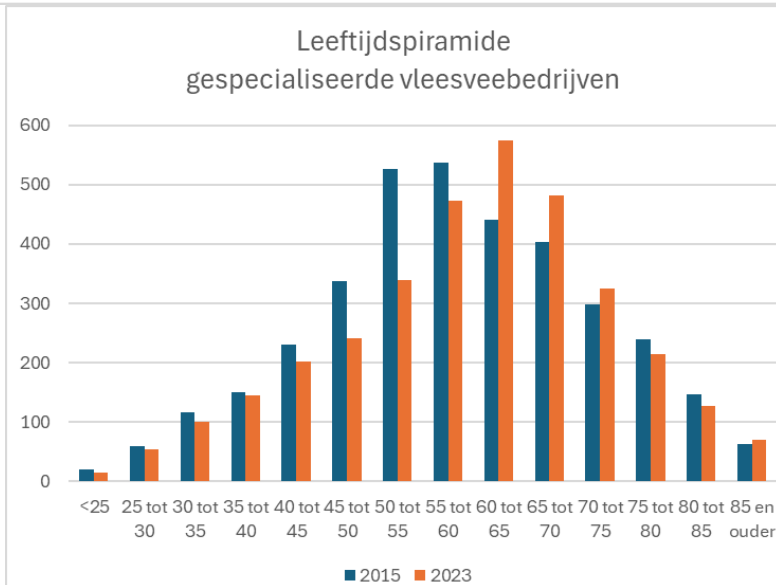
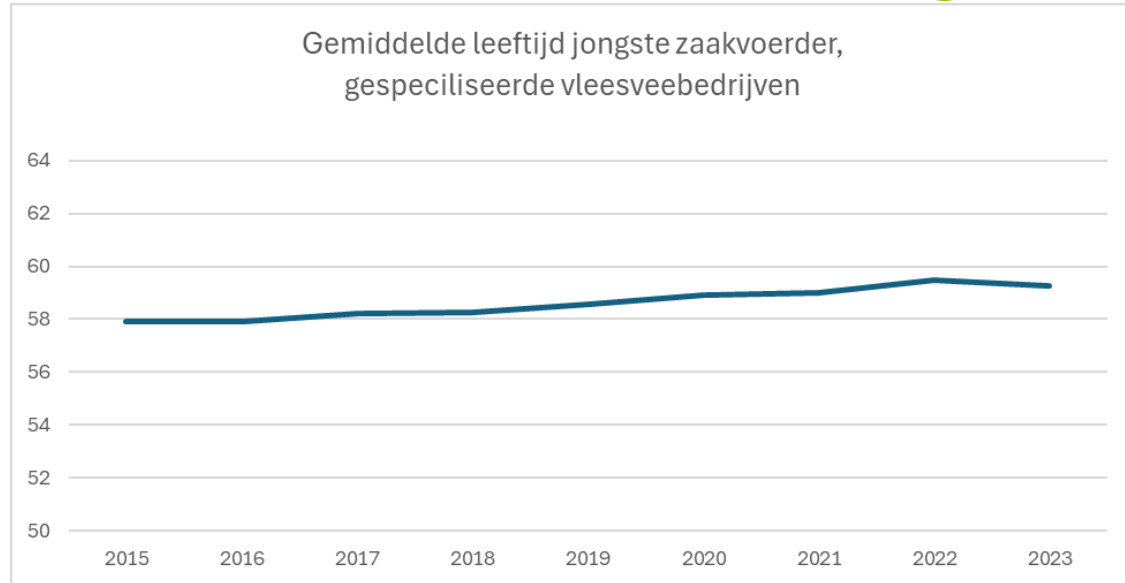
	2016			2020		2023	
	1) korte keten	2) geen korte keten		1) korte keten	2) geen korte keten	1) korte keten	2) geen korte keten
Akkerbouw	483	5602		557	6678	555	6594
Groenten openlucht	126	382		143	373	146	239
Groenten onder glas	133	454		203	472	200	446
Fruit	181	656		237	595	265	551
Sierteelt	188	707		237	684	274	621
Melkvee	324	2553		408	2252	374	2233
Vleesvee	177	2948		232	2598	275	2700
Melk- en vleesvee gemengd	127	1431		88	850	64	648
Overige graasdieren	104	824		87	480	106	501
Varkens	77	2108		107	1914	98	1592
Pluimvee	43	546		56	555	59	540
Veeteeltcombinaties	64	998		78	792	54	579
Gemengde bedrijven	377	2368		452	2097	400	1645
totaal	2404	21577		2885	20340	2870	18889
bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium)							

Kenmerken Vleesveehouderij

- Familiaal arbeidsinkomen per familiale arbeidskracht
- Crisisjaren
- Volatiliteit (maar minder dan andere deelsectoren)
- Minder renderende deelsector

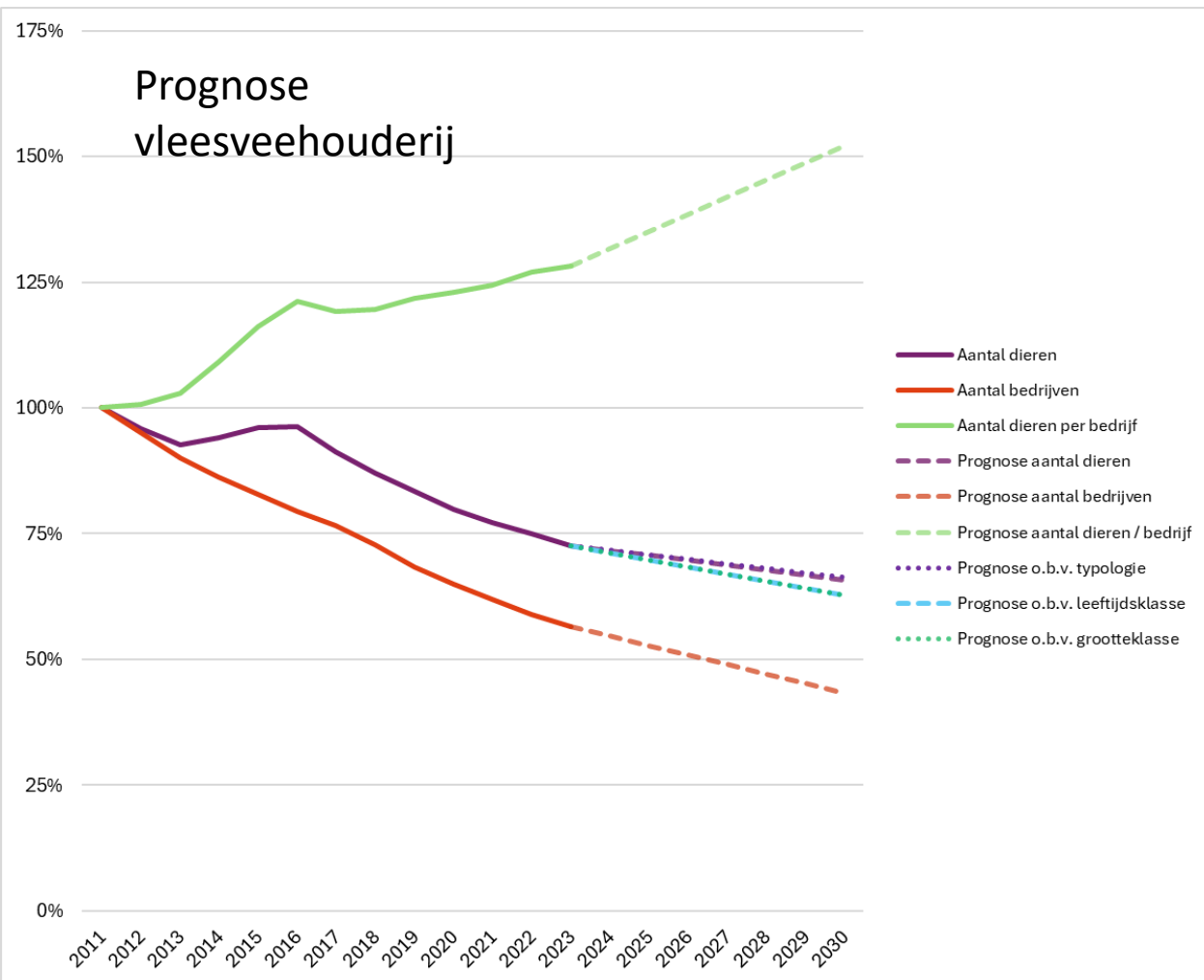

Kenmerken Vleesveehouderij

- Gem. leeftijd jongste zaakvoerder ± 59 jaar
- Leeftijdspiramide
 - Vergrijzing
 - Instroom

Kenmerken Vleesveehouderij

- Prognoses 2030
 - Vleesveehouderij (2024-2030)
 - -22% bedrijven
 - -13,4% dieren

Kenmerken Vleesveehouderij

- Mate van ketenorganisatie
 - PO
 - Belgische Veehouders
 - POW
 - Vlaams Hoevevond

• BO

- Belbeef

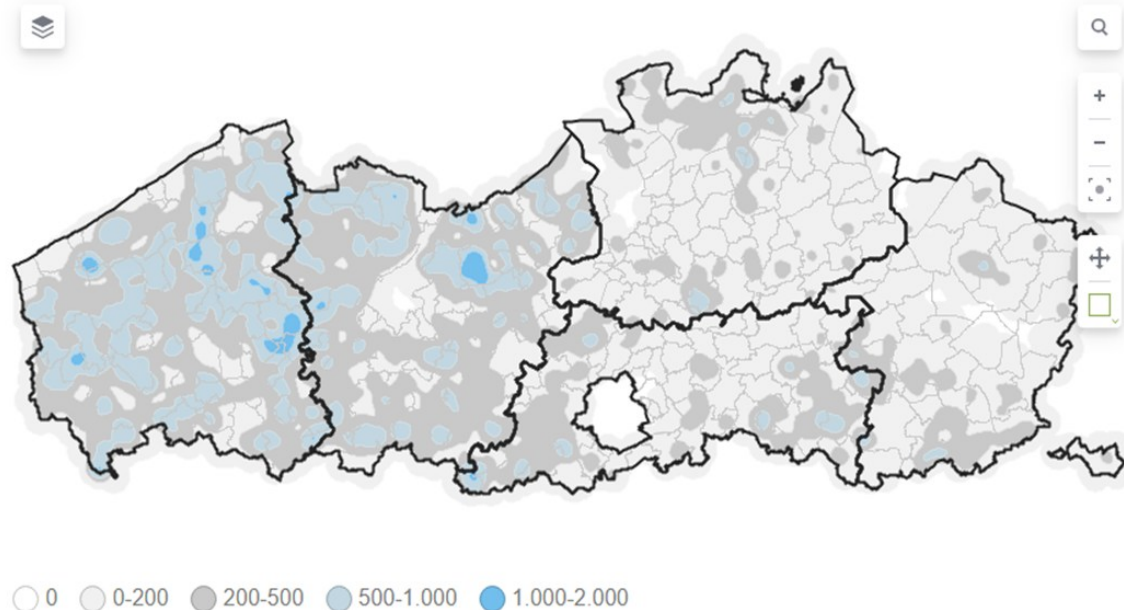
ERKENDE PRODUCENTENORGANISATIES (PO) EN UNIES VAN PRODUCENTENORGANISATIES (UPO)

PO	erkenningsnummer	Categorie
BelOrta	BE025	verse groenten, vers fruit en champignons
BND	BE013	producten bestemd voor verwerking
Coöperatie Hoogstraten	BE006	groenten en fruit
Green Diamond	BE023	groenten en fruit vers
Green Farm	BE022	groenten fruit vers
Ingro	BE020	producten bestemd voor verwerking
LTV	BE007	groenten en fruit
New Green	BE024	groenten en fruit
REO	BE009	groenten, fruit, champignons
Vegras	BE019	groenten bestemd voor de verwerking
VOC	BE012	champignons
VPOV	BE201	Varkensvlees
Beste Melk	BE102	Zuivel
Dairycam	BE103	Zuivel
Milcobel	BE101	Zuivel
Belgische Veehouders	BE503	Rundvlees
POVV	BE501	Rundvlees
Vlaams Hoevevond	BE502	Rundvlees
UPO	erkenningsnummer	Categorie
LAVA	BEG001	groenten en fruit
Unigrow	BEG006	groenten en fruit verwerking
Freshcoop	BEG007	groenten en fruit vers en verwerking

BO	erkenningsnummer	Categorie
MilkBE	BE104	Melk- en zuivelproducten
Vlas en Hennep	BE401	Vlas en Hennep
Belpotato.be	BE601	Aardappelen
Pork.be	BE202	varkensvlees
Belbeef		Rundvlees

Ruimtelijke spreiding

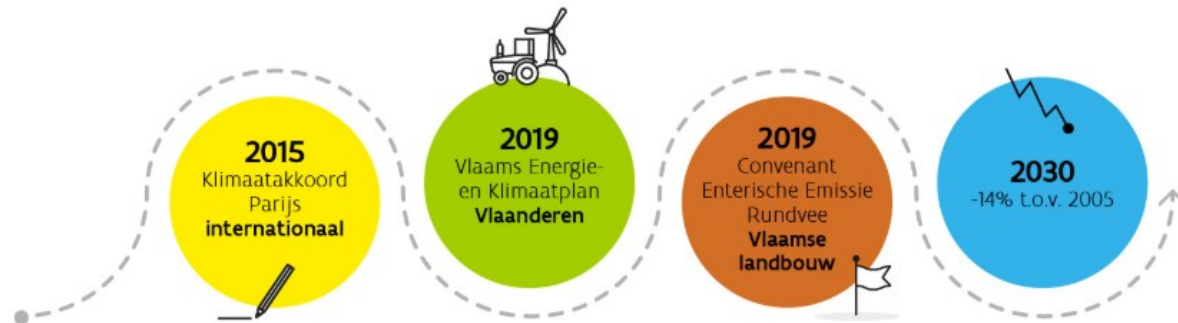
Intensiteit vleesvee (standaard output in euro per ha)

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van eigen data en VLM (Mestbank)

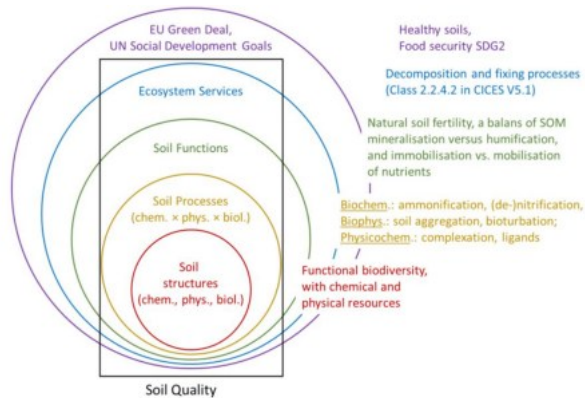
- Ruimtelijk: verspreid met grootste concentraties in West- en Oost-Vlaanderen

Contouren van de productieomgeving

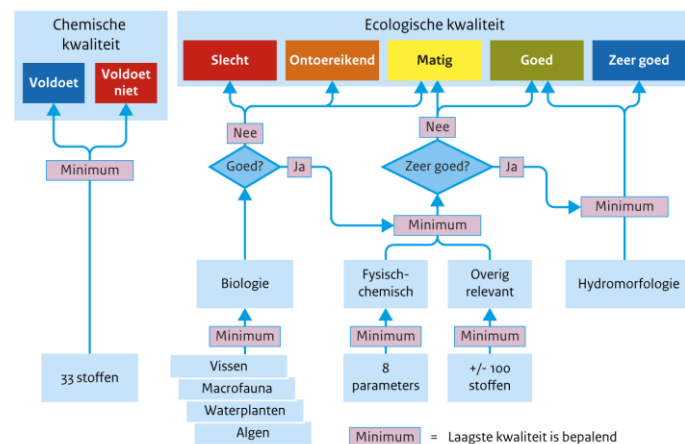
- Klimaatmitigatie
 - EU → klimaatneutraal 2050 (-90% tegen 2040) + LULUCF
 - VL → VEKP ~ Klimrek-tool
- Klimaatadaptatie
 - EU → klimaatbestendige EU tegen 2050
 - VL → kadertekst klimaatadaptatie landbouw
- Stikstofemissies/PAS
 - EU → HabitatRL ~ 'doeltreffende en passende maatregelen tegen achteruitgang habitats en realisatie IHD
 - VL → atmosf. N-depositie als dominante drukfactor → PAS (met doelstellingen tegen 2030)

Contouren van de productie-omgeving

Figuur 6 Relatie tussen ecosysteemdiensten, bodemfuncties, bodemprocessen en bodemeigenschappen. Bodemkwaliteit (of bodemgezondheid) kan in principe op elk van deze niveaus gemeten worden. Bron: Faber et al., 2022.

Beoordeling waterkwaliteit volgens Kaderrichtlijn Water

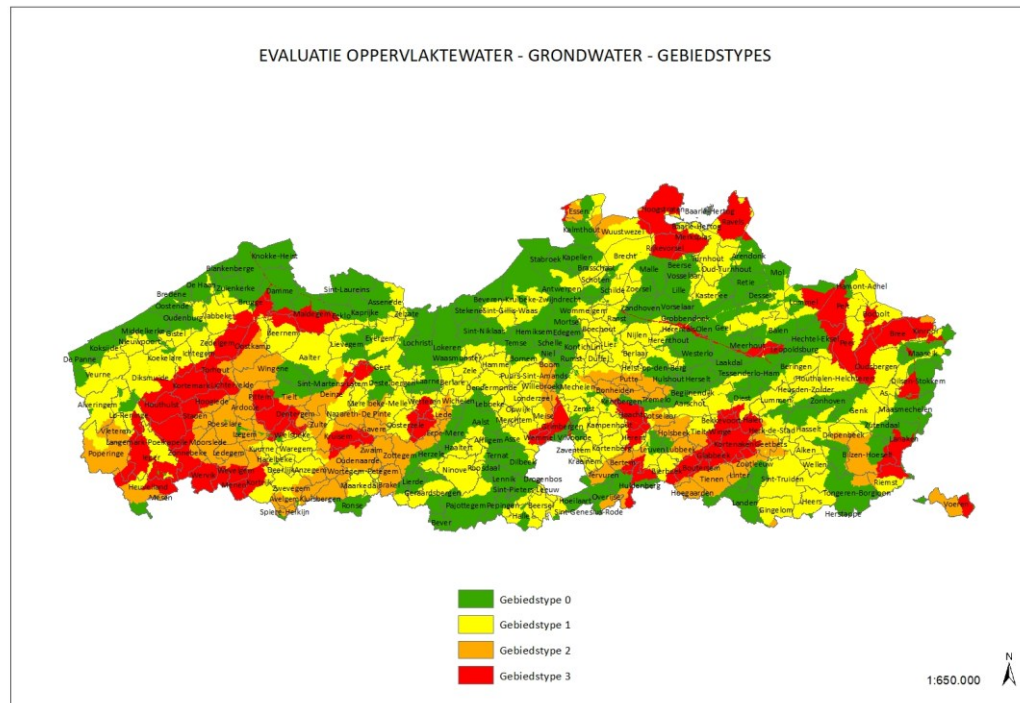

Bron: PBL

PBL/jul20
www.clo.nl/nl141205

- Dierenwelzijn
 - EU verordeningen
 - VL omzetting; *gold plating*
- Bodem en Carbon Removal/Carbon Farming
 - EU: bodemmonitoring ifv. bodemgezondheid / °vrijwillige koolstofmarkt
 - VL: bodem(zorg)plan ifv. integrale bodemzorg + Actieplatform CRCF
- Water
 - EU: KRW: 'extra time' post 2027
 - VL:
 - Blue Deal
 - SPW, bodem en water meer sturend maken (ruimte, bodemzorg, sponslandschappen, ...), diffuse verontreiniging aanpakken, ...
 - Stroomgebiedbeheerplannen
 - Strat. waterzekerheidsdoelstellingen

Contouren van de productie-omgeving

- Bemesting
 - EU: NitraatRL ($<50 \text{ mg NO}_3 \text{ l}^{-1}$); RENURE
 - VL: opeenvolging MAP's; nu doelstelling richting 1/1/2027:
 - OW: $\leq 18 \text{ mg NO}_3 \text{ l}^{-1}$ per afstroomzone
 - GW: $-6 \text{ mg NO}_3 \text{ l}^{-1}$ tov MAP6 in afstroomzones onvoldoende kwaliteit
- Gewasbescherming / IPM
 - EU: RL duurzaam gebruik + doelen Green Deal (gebruik en risico -50% + aandeel bio +25% tegen 2030)
 - VL: 2023:
 - risico gebruik GBM -56% t.o.v. referentie 2011-2013; hoeveelheid gebruik GBM nam niet af
 - Federaal (NAPAN) + Vlaams (actieplan duurzaam gebruik pesticiden, IPM, fytolicensie)

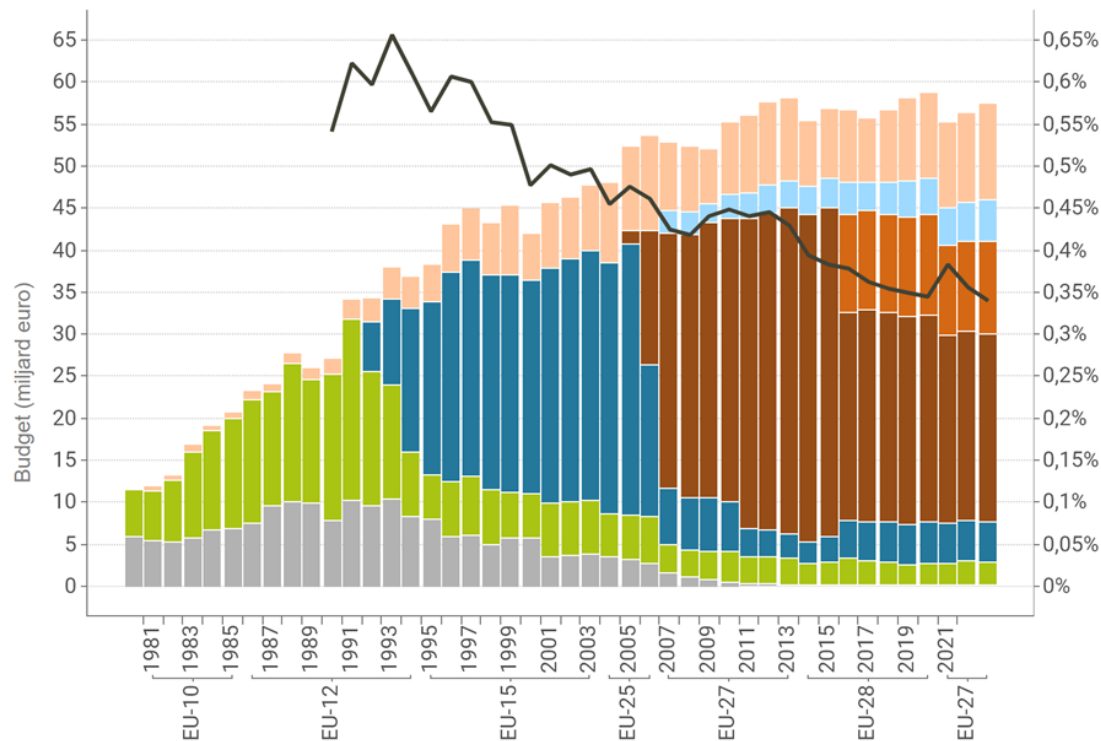
Contouren van de productie-omgeving

- Biodiversiteit en natuur
 - EU: Natuurherstelverordening met doelen 2030, 2040, 2050
 - Graslandvlinderindex / org. koolstof bouwland / %landbouwgrond KLE (2 van 3)
 - Index boerenlandvogelsoorten: +15% tegen 2050
 - Herstel ontwaterde veengebieden: op 50% van zulke gebieden tegen 2050, wv 1/3 vernat
 - + diversiteit bestuivers / ↑ populaties
 - VL: Natuurherstelplan in voorbereiding
- CSRD, CSDDD, EUDR, ...

Contouren van de productie-omgeving

Uitgaven van de EU voor het GLB en het hervormingspad van het GLB

EU-Samenstelling » budgetjaar

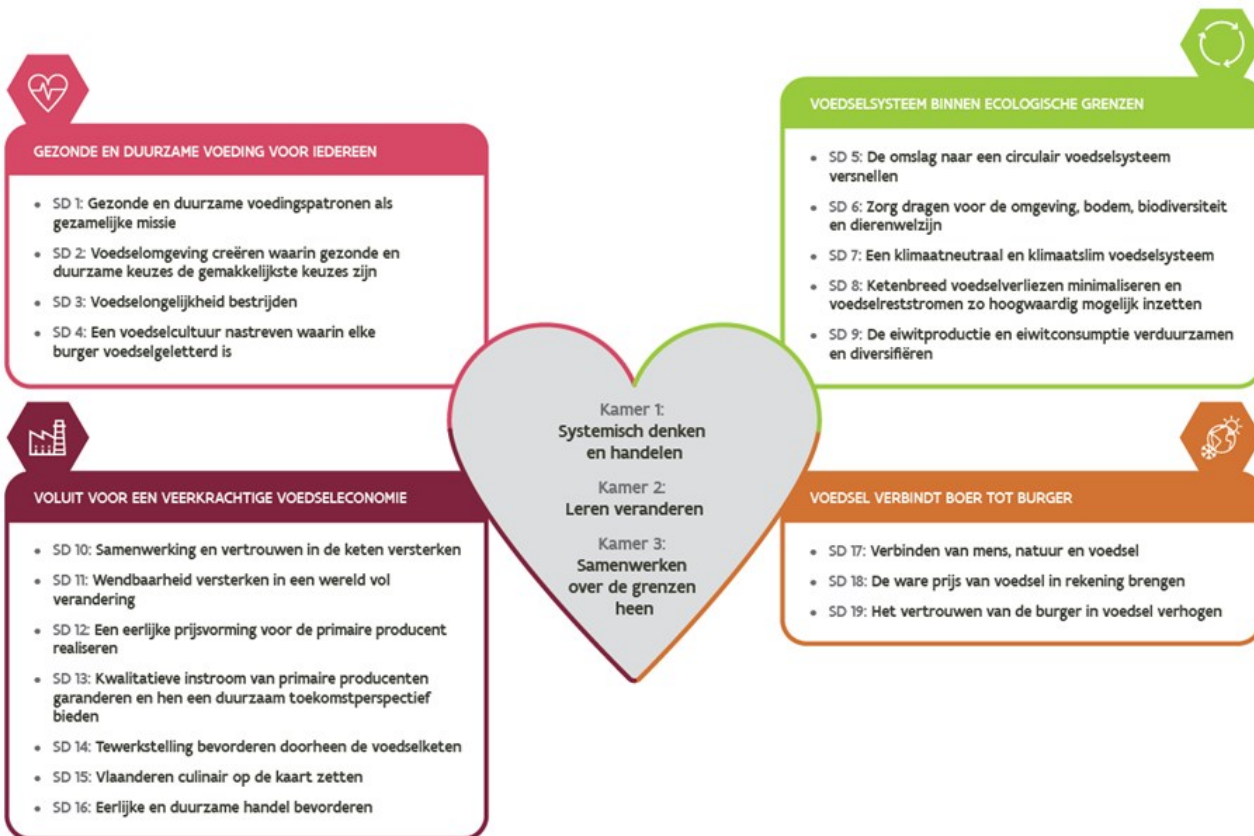
■ export restituties ■ overige marktsteun ■ gekoppelde rechtstreekse steun
 ■ ontkoppelde rechtstreekse steun, waarvan: ■ vergroening
 ■ plattelandsontwikkeling - milieu en klimaat ■ plattelandsontwikkeling - overige ~ GLB als % EU bpb

- EU Visie voor Landbouw en Voedsel (febr. 2025)
 - O.b.v. strategische dialoog (sept. 2024), Draghi, Letta, Niinistö
 - Concurrentievermogen en duurzaamheid landbouw- en voedingssector op lange termijn
- Hervormingspad van het GLB
 - Commissievoorstellen GLB 2028-2034
 - Vlaamse / Belgische invulling

Pijler 1- en Pijler 2-maatregelen in het GLB-strategisch plan 2023-2027 voor Vlaanderen

Contouren van de productie-omgeving

- Vlaamse voedselstrategie
 - 4 strategische pijlers +systeemaanpak
 - 19 strategische doelstellingen
 - In praktijk met 'voedseldeals'
 - Eerlijke prijzen: samen werken aan eerlijke prijsvorming en echte prijzen
 - Catering: gezonde, duurzame en betaalbare voedingspatronen
 - Lokaal voedselbeleid: voedselstrategieën lokaal, provinciaal, regionaal
 - Agro-ecologie: kansen stimuleren, hindernissen wegwerken
 - Voedselhubs / voedselomgeving / jeugd
- Samenwerking beleidsdomeinen via 'voedselwerven'
 - Vlaamse eiwitstrategie
 - Werkagenda voedselketen VL Circulair
 - Actieplan voedselverlies en biomassa
 - Strategische visie korte keten
 - Strategisch plan bio
- Voedselveranderaars (inspirerende vb.)